

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 712/2020
23.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Владисављевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3407/18 од 25.09.2019. године, у седници одржаној 23.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене Републике Србије, изјављена против ставова другог, четвртог и петог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3407/18 од 25.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 205/18 од 31.05.2018. године, ставом првим изреке, одлучено је да се дозвољава објективно преиначење тужбе из поднеска од 17.04.2018. године. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да изврши у корист тужиоца уплату доприноса за обавезно социјално осигурање које обухвата пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, у укупном износу од 1.242.090,26 динара, који се плаћа на износе зараде утврђене по месецима и годинама у правноснажном делу пресуде Првог основног суда у Београду П1 816/14 од 17.03.2016. године, тачке 1. изреке наведене пресуде, по стопама које важе у моменту плаћања и то надлежној Филијали Пореске управе на обједињени рачун пореза и доприноса по одбитку, број ...-...-... са обавезним позивом на одговарајући број одобрења исплатиоцу по моделу Ставом трећим изреке, констатовано је да је тужба тужиоца у делу којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде штете због неисплаћеног годишњег одмора у 2001. години исплати износ од 677,74 динара, са законском затезном каматом, почев од 31.03.2001. године па до исплате, као и да га суд ослободи плаћања од судских такси и осталих трошкова парничног поступка, повучена. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 357.175,00 динара.

Пресудом Апелационог суда Београду Гж1 3407/18 од 25.09.2019. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П1 205/18 од

31.05.2018. године, у ставу првом, другом и четвртном изреке. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена да изврши у његову корист уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и допринос за случај незапослености НЗС, који се плаћају на износе зараде утврђене по месецима и годинама у правноснажном делу пресуде Првог основног суда у Београду П1 816/14 од 17.03.2016. године, садржано у тачки 1. изреке. Ставом трећим изреке, констатовано је да је тужба тужиоца у делу тужбеног захтева којим је тражио да се обавезе тужена на плаћање пореза надлежној филијали Пореске управе на обједињени рачун пореза и доприноса по одбитку бр. ...-...-..., са обавезним позивом на одговарајући број одобрења исплатиоца ... по моделу ..., повучена. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове првостепеног парничног поступка у износу од 357.175,00 динара. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка по жалби у износу од 17.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, против ставова другог, четвртог и петог изреке, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности и на коју ревидент неосновано у ревизији указује. Суд је надлежан да у парничном поступку одлучује о захтеву запосленог лица или лица које је корисник накнаде за време привремене незапослености да послодавац или Национална служба за запошљавање, уплати доприносе за обавезно социјално осигурање одговарајућим организацијама за обавезно социјално осигурање, без обзира на то да ли је такав захтев једини предмет спора, на основу правног става усвојеног на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној дана 12.03.2019. године. Ревидент у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, међутим, то није разлог за изјављивање ревизије, сходно одредби члана 407. став 2. тачка 2. истог Закона.

Неосновани су наводи ревизије тужене о учињеној битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, у поступку пред другостепеним судом, пошто тај суд прецизирани тужбени захтев тужиоца није доставио туженој на изјашњење пре доношења пресуде. Из стања у предмету следи да је тужилац тужбени захтев којим је тражио да суд тужену обавезе да у његову корист уплати доприносе за обавезно социјално осигурање који обухватају пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, у укупном износу од 1.242.090,26 динара, који се плаћају на износ зараде утврђене по месецима и годинама у правноснажном делу пресуде Првог основног суда у Београду П1 816/14 од 17.03.2016. године, тачке 1. изреке те пресуде, по стопама које важе у моменту плаћања, прецизирао тако што је тражио да суд тужену обавезе да у корист тужиоца уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање

Републичком фонду ПИО, Филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и допринос за случај незапослености НСЗ, који се плаћају на износе зараде утврђене по месецима и годинама у правноснажном делу пресуде Првог основног суда у Београду П1 816/14 од 17.03.2016. године, садржане у тачки 1. изреке. Одредбом члана 200. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да је преиначење тужбе промена истоврсности захтева, повећање постојећег или истицање другог захтева уз постојећи. Ставом 3. те одредбе Закона, прописано је да тужба није преиначена ако је тужилац променио правни основ тужбеног захтева, ако је смањено тужбени захтев или ако је променио, допунио или исправио поједине наводе, тако да услед тога тужбени захтев није промењен. У конкретном случају, тужилац тужбу није преиначио него је допунио и исправио поједине наводе, тако да услед тога тужбени захтев није промењен, због чега је било сувишно достављање исправљене тужбе туженом, јер у овом случају, његов пристанак није потребан, у смислу одредбе члана 199. став 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду П1 1837/07 од 15.01.2008. године, поништено је решење правног претходника тужене, Генералног секретара Савезне владе бр. 118-8/2001 од 13.02.2001. године, којим је тужиоцу престао радни однос, након чега је правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 816/14 од 17.03.2016. године тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа, исплати неисплаћене износе зараде за период од августа 2007. године до јуна месеца 2010. године, са припадајућим каматама.

На утврђено чињенично стање, другостепени суд је правилно применио материјално право обавезивањем тужене да изврши у корист тужиоца уплату доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање Републичком фонду за здравствено осигурање и доприносе за случај незапослености НСЗ, који се плаћају на износе зарада утврђене по месецима и годинама у правноснажном делу пресуде Првог основног суда у Београду П1 816/14 од 17.03.2016. године, садржане у тачки 1. изреке.

Одредбом члана 105. став 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.24/05...54/09), прописано је да се под зарадом сматра зарада која садржи порезе и доприносе који се плаћају из зараде.

Закон о платама државних службаника и намештеника ("Службени гласник РС" бр. 62/06...99/10), у одредби члана 2. став 2., прописује да се у плату урачунавају порези и доприноси који се плаћају из плате.

Сходно одредби члана 51. став 1. и 2. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Службени гласник РС" бр. 80/04...111/11), обвезник обрачунавања и плаћања пореза из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове је послодавац, који је дужан да назначене доприносе обрачуна и уплати истовремено са исплатом зараде, разлике зараде или уговорене накнаде за привремене и повремене послове, по прописима који важе у моменту исплате тих примања.

Законом о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05...113/17), прописано је: да запослени има право на одговарајућу зараду која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду (члан 104. став 1.); да се зарада из члана 104. став 1. тог закона састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог, пословном успеху послодавца (награде, бонусе и слично), и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду; да се под зарадом сматра зарада која садржи порезе и доприносе који се плаћању из зарада (члан 105. став 1. и 2.); да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио (члан 191. став 1.).

На основу уплаћених доприноса за социјално осигурање, запослени стиче могућност да користи права из здравственог осигурања, права из пензијског и инвалидског осигурања и права за случај незапослености, у складу са одредбама члана 68.-70. Устава и закона, којима је уређена област социјалног осигурања. Права запосленог на зараду и на социјално осигурање по основу рада, налазе се у колерацији са обавезом послодавца да уплати доприносе за социјално осигурање. Послодавац је и обвезник доприноса и обвезник обрачунавања, односно плаћања доприноса из основице и на основицу за запослене, изабрана, именована и постављена лица и лица која обављају привремене и повремене послове, па је због тога дужан да обрачуна и плати доприносе у корист запосленог. Ради се дакле о законској обавези послодавца, као дужника, чијим неизвршењем запослени, као поверилац стиче право да захтева њено испуњење.

Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом тужене указује на погрешну примену материјалног права, па је, применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић